

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomae Młodzianowski Praelectionum Theologicarvm
Tomus ...**

**Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682**

Punctum Difficultatis 3. Solvuntur objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82982)

CONTRA. Si primò essentialiter constituitur peccatum per dissonantiam ad Naturam intellectualem, cur Pœnitentia nata opponeret sese peccato, & quidem ita, ut sicut nullum est peccatum, à quo non removeat Virtus, ita nullum sit peccatum circa quod versari proportionatè non possit Pœnitentia, ergo primis peccati prædicatis, opponet prima sua prædicata Pœnitentia; Sicut enim opponit se peccato, ita primis peccati opponere debet prima sua. Hinc si peccatum illa Dissonantia primo formalis sit, etiam actus fugæ in Pœnitentia formalisabit. Nego ulterius resolutorium prædictum, esse resolutorium, cur Virtus ut sic aliquid fugiat, ut infra videbitur, & si pro resolutorio habet deletionem peccati Pœnitentia, quærere ex illa restabit: Quare illud vis delere? Ex hoc erit dicta dissonantia.

RESPONDET II. Si quæratur ex Pœnitentia Cur fugiat peccatum per actus imperatos Respondebo: Quia per actus elicitos amat deletionem peccati, & fugit negationem deletionis. Si autem quæratur: Cur amet deletionem peccati? Respondebo, amat illam ratione sui, & sistendo in ipsa, immò si propter aliquid aliud amaret, non esset Pœnitentia sed alia virtus.

CONTRA. Sicut si quæratur, quare hoc Animal sit homo, & respondeatur, quia est risibilis radicaliter, non est sistere in hoc ipso, sed necesse est aliquid aliud adferre, eò quod & sit interrogare, & sit respondere per aliquid prius in illo genere, nempe, per rationalitatem radicaliter sumptam; Ita quia rationaliter est adhuc quærere, quid Pœnitentiæ displicet in peccato, cur velit illud delere, cumque ad hanc quæstionem responderi possit tanquam per prius in hoc genere per dissonantiam peccati; hinc in illa deletionem peccati non sistet adhuc Pœnitentia, & si sistat Pœnitentia in dicta dissonantia; Nego quòd non erit adhuc Virtus Pœnitentiæ.

RESPONDET III. Si quæratur: Cur Pœnitentia amet deletionem peccati respondeatur; quia peccatum est malum illud: quia malum; denotat motivum intellectus dirigentis Pœnitentiam ad eliciendum suum actum, sed non denotat motivum ipsius Pœnitentiæ, residentis in voluntate. Instantiam habes in Virtute Religionis, quæ juxta omnes sistit in bonitate cultus Divini tanquam in suo ultimo resolutorio & tamen ideo est bonus cultus divinus quia eo est digna Majestas divina. Idque ex eo accidit, quia Majestas Divina non est motivum Religionis (aliàs Religio esset Virtus Theologica) sed potius iudicii dirigentis Religionem.

CONTRA. Quia si prædictum motivum est motivum intellectus dirigentis Pœnitentiam ad eliciendum suum actum cum hæc directio hinc & nunc non fiat aliter, nisi propositione motivi, hoc ipso illo motivo movebitur Pœ-

nitentia. Quod attinet ad Virtutem Religionis quæ est bonitas cultus divini, hæc sola est motivum intellectus dirigentis voluntatem, dignitas autem Divina est quidem id quod noscit intellectus, sed nego; quod illa notitia dirigat Virtutem Religionis, cum tamen Responso dicet, quòd ly Quia peccatum malum est, sit motivum intellectus dirigentis Pœnitentiam ad suum actum. Redibuntque supra proposita argumenta quod hoc motivo dirigi possit Pœnitentia, quamvis præcisè dignitate Divina, non possit dirigi Virtus Religionis.

Punctum Difficultatis 3.

Solvuntur Objectiones.

OBJECIES I. Objectum Pœnitentiæ debet assignari tale, quod ostendat illam esse specialem virtutem. Sed dictum objectum non est tale. Quod ipsum Probatur: Quia inhonestatem dissonantiæ actionum ad Deum, vel honestatem consonantiæ, respicere possunt bene aliæ virtutes, nam unaquæque & prosequitur suam honestatem & refugit oppositam sibi inhonestatem.

RESPONDETUR. Quòd virtutes aliæ respiciant quidem honestatem dictæ consonantiæ & inhonestatem dissonantiæ, sed non sub hoc nomine, sed nec sub ratione universali & irrestricta, sed attendendo specialiter ad particulares rationes & contractas, iisque solis moventur, & sic Temperantia non respicit suum objectum secundum præcisam rationem hanc, quæ est consonantia ad naturam intellectualem, sed propter particularem honestatem in moderatione inclusam.

INSTABIS I. Pœnitentia per responsionem adlatam respicit irrestrictam rationem, quæ est in honestate Consonantiæ actionem ad Deum, & irrestrictam rationem inhonestatis dissonantiæ. Ergo hoc ipso non est virtus specialis, assignatur enim illi pro objecto irrestricto ratio.

RESPONDETUR. Quòd ratio irrestricti objecti, possit stare cum specialitate virtutis, uti mox explicabitur. Suffecerit dicere: quòd irrestricta ratio objecti, possit esse Formale specialis virtutis, si illa ratio sit appropriata illi virtuti, & non merum constans ex motivis particularium virtutum. Quamvis autem Pœnitentia debeat contrariari omni peccato; non est necesse, ut contrarietur ex rationibus particularibus singularum virtutum, sed sufficit ut contrarietur ex ratione sibi propria, quantum vis, ut dixi, extensibili ad singula peccata; Et sic detestari, potest peccatum Intemperantiæ non sub formalitate inhonestatis Intemperantiæ, sed hanc ipsam formalitatem circumscribendo per hoc, quia Intemperantia, est quid dissonum Deo, prout est natura intellectualis.

INSTA-

INSTABIS II. Illa irrestricta ratio respiciendi honestatem Consonantiae, &c. quantumvis sit propria solius Pœnitentiae, necdum potest constituere Pœnitentiā in esse virtutis specialis. Ergo prædicta consonantia, quantumvis approprietur pœnitentiæ, non erit Pœnitentiæ Objectum. Antecedens Probat, velle respicere honestatē virtutis quā virtutis, non potest constituere virtutem aliquam specialem: aliās nulla esset unquam virtus, quæ non foret specialis. Ergo neque honestas dictæ Consonantiæ constituet Pœnitentiā in ratione virtutis specialis:

RESPONDETUR. Etiam illam virtutem quæ respicit honestatem ut sic, esse adhuc specialem; potest tamen dari aliqua virtus non specialis, qualis est iustitia, quæ est conflatum omnium virtutum. In quo autem stet specialitas virtutis? & unde desumenda sit? hoc discursu proponitur.

Quotiescunque virtus habet appropriatum sibi motivum, quo reliquæ virtutes non moventur, quantumvis illud motivum sit universale, & irrestrictum, adhuc erit virtus specialis; idque probat Inductio. Nam v.g. Religio, respicit honestatem cultus ut sic Divini; quæ ratio est universalis & irrestricta in ratione cultus. Quia tamen Religio procedit per appropriatum sic motivum, fit ut Religio sit adhuc specialis virtus. Rursus Metaphysica est specialis scientia, quamvis consideret irrestrictam rationem, Entis quā Entis; quia procedit sub sibi proprio scibilitatis modo; ita & habitus virtutis, quamvis moveantur aliqua irrestricta honestate, modò sit illis appropriata, salvabit in illis specialitatem virtutis; neque enim apparet, cur si semel universale motivum & irrestrictum potest stare cum virtutis specialitate, non possit stare semper? Non destruit itaque specialitatem virtutis, habere motivum irrestrictum, sed destruit habere motivum commune cum aliis, & conflatum ex particularibus. Et sic v. gr. Iustitia, in quantum dicit complexionem omnium virtutum, non est virtus particularis, quia non habet motivum sibi proprium, sed conflatum ex particularibus virtutibus. Jam verò quia ratio honestatis ut sic; ratio item Consonantiæ ad Deum, prout est natura intellectualis, cum non sint rationes conflatae ex particularibus, sed sunt nonnisi rationes universales, & irrestrictæ, fit ut in istis duabus rationibus & in aliis similibus, possit bene salvari ratio specialis virtutis; specialis inquam per appropriationem motivi, licet non specialis per restrictionem motivi.

SUPPOSITO autem quòd ratio honestatis ut sic, possit esse specialis virtutis objectum, restaret querere: An de facto detur virtus, & specialis habitus de facto & re ipsa infusus respiciens honestatem ut sic? Et quidem si queratur: An detur talis virtus, in ordine naturali? faci-

le est respondere: ante omne exercitium actuum ex motivo honestatis ut sic, non dari virtutem naturalem habitualement respicientem honestatem ut sic. Ratio est quia nullæ virtutes naturales dantur in nobis nisi quas exercitio acquirimus. Si quis tamen se exerceret in actibus, ex motivo honestatis ut sic, eliciendis; posset sibi in ordine naturali tamen virtutem parare. Sed si procedat difficultas de habitu virtutis supernaturali infuso respiciente honestatē ut sic; non improbabilius negari posset, infundi de facto nobis talem habitum: quia eos non nisi de facto habitus dari dicere debemus, quos dari meminerunt Patres & Concilia; non meminerunt autem habitus virtutis, solam præcise rationem honestatis ut sic, peccantis. Nec videtur fuisse necessitas ponendi talis habitus, quia homines ut plurimum operantur, secundum motiva particularium honestatum,

Neque valet si dicas: Ex eodem fundamento dici posse, quòd nè Pœnitentia quidem detur, obstat enim auctoritas Patrum & Conciliorum, dari Pœnitentiæ habitum affirmantium. Quod autem illius sit Objectum? restrictanè an irrestricta honestas? jam decernere muneris erit Theologici. Ad eum modum, quo docent Patres dari Fidei habitum: An verò illius objectum sit sola veritas Divina? subiectum est Disputationi Scholastica.

OBJICIES II. Objectum, actuum prosecutionis Pœnitentiæ, non debet esse idem, quod virtutis ut sic. Nam virtus ut sic, non est Pœnitentia ut sic. Sed Objectum virtutis ut sic, est Consonantia ad naturam Intellectualem; quod enim aliud? Ergo.

RESPONDEO. Objectum virtutis ut sic, esse honestatem ut sic operationum; jam autem restricta ratio honestatis, per Consonantiam ad naturam Intellectualem modò infra explicando, spectat ad Pœnitentiā. Et sicut honestatem virtutis ut sic, restringit sibi Charitas, per formalitatem Boni in se, ad quam attendit; ita honestatem ut sic, restringit sibi Pœnitentia, per formalitatem Consonantiæ ad naturam Intellectualem. Addo: Cum Pœnitentia, opponatur cuicunque peccato, debet habere amplissimum Objectum; & cum ratio inhonestatis, includatur in omni peccato, debet pœnitentia ad illam attendere.

INSTABIS: Adhuc probari posse; quòd idem sit objectum virtutis ut sic; & Pœnitentiæ; imò quòd Objectum Pœnitentiæ, sit universalius, objecto virtutis ut sic. Nam si queratur: Quid est actus Iustitiæ? respondebis: Est actus virtutis. Si queratur: Cur sit actus virtutis? Respondebis: quia est honesta & laudabilis actio, non compatibilis cum vitio. Si ulterius quæras; unde proveniat, quòd sic operari ad destructionem vitii, sit res laudabilis? pro ratione adferri potest, quia taliter operari, est

est Consonum naturæ intellectuæ. Ergo illa Consonantia est, quid superius. Ergo & Pœnitentia, quæ illam Consonantiam respicit, erit aliquid prius virtute, quod est absurdum.

RESPONDEO imprimis, retorquendo Argumentum: pone enim, quod Offensa vel Injuria Dei, sit Formale Pœnitentiæ; tamen Pœnitentia erit virtus. Ergo quid inferius virtute, & tamen non esset inferius; quia pro ratione, cur hoc sit honestum? Respondi posset: quia est æquale Juri Divino; & adfert Bonum Pacis cum DEO.

Directè autem ad difficultatem Respondeo duplici via. Imprimis, Concedendo: quod diverso respectu Pœnitentia, sit inferius quid, virtute, in quantum scilicet, est ejus species: & quod diverso respectu, sit aliquid æquale, in quantum scilicet respicit peccatum vel reparando factum, vel conservando nē fiat. Idque id eo, quia peccatum est membrum oppositum immediatè virtuti; quæcunque enim actio virtuosa, potest habere sibi oppositam peccaminosam. Non ergo minus patebit actio mala, quàm virtus. Consequenter ob hanc causam, æque latè patebit Pœnitentia ac virtus.

Alià viâ Responderi potest, eidem Argumento: quod Pœnitentia respiciat Consonantiam, per modum principii reparativi & medicinalis: jam autem virtus respicit Consonantiam, secundum rationem honestatis, non ex suppositione peccati procedentem. Deinde dici posset, quod quando redditur pro ratione honestatis ut sic, Consonantia, &c. non redditur ratio à priori & formalis, quare sit honestas? sed potius: quare non sit peccaminosa: eo quod nulla virtus sit, peccare, immò omnis virtus est, non peccare.

OBJECIES III. Si vera sit Conclusio? sequitur, quod nihil aliud sit pœnitere, quàm conformari rationi & ejus dictaminibus.

RESPONDETUR. Multos quidem Patres de Pœnitentia egisse, tanquam de ea, quæ nos facit vivere, secundum rationem; & facit, nē vivamus sicut equus & mulus, quibus non est intellectus. Possetque dici pœnitere, esse conformari rationi, non utique, sed abolitivè, reparativè, &c. Tamen absolutè loquendo, pœnitere, non est præcisè conformari rationi. Ratio: Quia ipsum peccatum, formaliter non constituitur eo, quod est non conformari dictaminibus rationis. Ergo neque pœnitere, primò formaliter, erit tollere facta, contra dictamen rationis. Vis consequentiæ jam est probata ante. Antecedens Probatum? Quia adhuc quærere restat: Cur peccatum, non possit dictari à ratione? Quod ipsum bene resolvitur in id, quia est dissonum naturæ intellectuæ. Ergo apparet, quod in illa præcisè dictamina, ultimò non resolvatur peccatum: tanquàm in aliquid primò essentialiter constituti-

vum peccati. Rursus non potest dici quod peccatum Theologicè, constituatur eo, quia est disforme dictaminibus, & mandatis Divinis; restabit enim quærere: Cur peccatum sit tale quod à Deo mandari non possit, & esse secundum dictamina Divina? Ergo neque peccatum ut sic, stat disformitate ad dictamina rationis; licet mediis his dictaminibus innoscat, quod aliquid sit dissonum Naturæ intellectuæ.

ADDO. Quod sicut veritas prima in dicendo activa, applicatur nobis in fide, revelatione passiva, & manifestativa interioris Divini conceptus quæ tamen ipsa manifestativo ut potè aliquid Creatum, non potest esse ultimò resolutiva actus, innitens veritati increata, ut dictum in materia de fide. Ita etiam in præfati, Dissonantiam peccati ad Deum, prout natura Intellectuæ est, applicent nobis dictamina Divina, & mandata facta; ita tamen, ut ultimum resolutivum malitiæ, non sistat in oppositione ad mandata. Et certè peccatum quod natura sua est malum, non id eo est malum quia prohibetur; sed ideo prohibetur, quia est malum. Ex quo ulterius.

COLLIGES. Quod Formale Pœnitentiæ, quoad actus fugæ, non sit inhonestas, actum contra Deum, prout est regula humanarum actionum; nam hæc ipsa regula, potest ulterius resolvi in aliud: quærendum enim restabit: Cur peccatum non possit esse secundum Deum, prout est regula humanarum actionum. Nè autem Dissonantia mortuæ quodam modo, faciunt mandata Divina, quæ vitali modo, hoc est imperiis Divinis, & mandatis, explicant & applicant nobis Dissonantiam illam ad Deum, prout est natura Intellectuæ.

OBJECIES IV. Nemo ita Formale Objectum explicuit Pœnitentiæ. Jam autem Formalia virtutum, debent explicari, per rationes nobis cognitæ.

RESPONDEO. Hanc sententiam notam esse in principiis, in quantum scilicet per Dissonantiam dictam, explicatum fuit à pluribus peccatum. Ad Scholasticos autem spectat, indagare rationē primò constitutivam peccati, ex eaque inferre, quid pro formali respiciat Pœnitentia. Meminerunt item sufficienter Patres Dissonantiam peccati ad Deum; in quantum dixerunt: peccatorem facere; quantum est ex illo. peccando, nē Deus sit: quæ autem major Dissonantia chordæ cogitari posset, quàm si sonus faceret non esse eum, cui dissonat? Quando autem Concilia supponunt, supposito peccato, esse Pœnitentiam simpliciter necessariam; loquuntur, ut bene inquit Lugo hic, Disp. 2. numero 65. de Pœnitentia communiter sumpta, prout comprehendit, quemcunque actum doloris efficacis ex motivo sufficienti ad Contritionem vel Attritionem: non vero loquuntur de Pœnitentia stricta, & prout hic de illa.

Quod

Quod attinet ad Tritendinum. Illud videtur meminisse nostri Objecti Sess. 14. cap. 4. dum meminit Doloris, orti ex turpitudine peccati; quem condistinguit à Dolo, orto ex metu gehennæ & poenarum; turpitudine autem radicalis stat in Dissonantia explicata.

ADDO: Quamvis scriptura, & Patres, non meminissent prædictæ Dissonantiæ, posset tamen illa constitui pro Formali peccati, adeoque pro Formali actuum poenitentialium; quia consuetudo Scripturæ est, nõ tractare ea quæ intrinseca rei sunt; & ita ostenditur in materia de Incarnatione: Primò decretam esse Incarnationem propter intrinsecam excellentiam unionis, quam potius supponebat quàm explicabat Scriptura.

OBJICITUR V. Multi actus Poenitentiae, non attendunt ad Consonantiam vel Dissonantiam prædictam. Ergo illa nõ erit Objectum.

RESPONDEO. Nullum actum imperatum, attendere ad prædictam Consonantiam vel Dissonantiam, attendere tamen omnes elicitos. Quando autem censent aliqui, de ratione Objecti virtutis esse, ut apparet difficultatem, quam non videtur apportare Consonantia ad naturam Intellectualem.

RESPONDERI facile potest; speculative, esse faciliè regulare omnes actiones, secundum Consonantiam ad naturam intellectualem; sed in praxi id difficultatem adferre.

Recentiora Argumenta.

OBJICIT I. Quidam cui placuit rationem supra à nobis loco secundo positam urge-
re. Objectum Formale Virtutis ut sic non est objectum Poenitentiae, quia hæc non est Virtus ut sic, sed consonantia actuum nostrorum cum Deo, ut est natura intellectualis, est objectum Formale virtutis ut sic; Quod ipsum probatur, quia sicut talis honestas actus in particulari est objectum formale talis in particulari Virtutis; ita honestas generica actuum, communis ad omnes honestates in particulari, est objectum formale Virtutis Genericæ; Atqui consonantia actuum cum Deo, ut est Natura intellectualis, est formalissimè honestas generica actuum, siquidem hæc etiam per Adversarios definitur per prædictam Consonantiam. Neque valet si dicas: quod honestas actuum ut sic, sit objectum formale virtutis, nihilominus tamen restricta ratio honestatis per Consonantiam ad naturam intellectualem, sic objectum Poenitentiae, non inquam valet; quia nullum definitum restringitur per suam definitionem, unde qui habitus habet pro objecto formali definitum, etiam habet pro eodem objecto definiti definitionem.

RESPONDETUR. Uti videre est immediate in dictis num. 91. Negatur per nos Honestatem ut sic Virtutis, definiti per Consonantiam, & quidem ex suppositione peccati reparativæ & medicinaliter procedentem Rursus nullum prius recte definitur per posterius; jam autem ut dictum in ibi num. 92. Ratio honestatis ut sic, habet rationem Prioris, quod & exinde colligitur: quia finis in intentione, prior est mediis, porro Poenitentia, est de linea intentionum aliarumque cum illa Virtutes, & cum ad finem honestatis ut sic, per modum medii, habeat se consonantia descripta, ideo consonantia habebit rationem posterioris. Denique si quis velit definire honestatem ut sic secundum prædicatum quod non sit quid peccaminosum, bene sic definitur ut dictum etiam supra, sed non secundum se præcisè spectata. In idem recidet si usurpes terminos impugnantis, dicasque non definiiri honestatem ut sic per consonantiam prout deserviam peccati; quæ omnia in id recidunt negando, quod per nos honestas ut sic definiatur per prædictam consonantiam.

Negatur etiam in principiis Respondentis, & omnium non posse objectum formale restringi per ipsam definitionem, quia maior est identitas definiti cum definito cum nec voces distinguantur, quam definitionis cum definito, & tamen hoc non obstante, potest esse objectum formale ipsum definitum, per definitum restrictum, & ita Metaphysicæ objectum est ens quaens, adeoque importans definitum, per definitum restrictum. Hinc si aliunde non probet obiectum objectum Poenitentiae non esse prædictam consonantiam, non convincet argumentum.

Cæterum minimè nego, quod restrictæ consonantiæ ad quas attendunt particulares Virtutes, referantur tanquam ad aliquid superius ad Consonantiam ut sic, ad quam attendit Poenitentia eo quod in Linea poenitendi de peccato habeat se per modum Generis & speciei subalterne, Poenitentia ipso, cum quo stat ut possit habere rationem inferioris respectu Virtutis ut sic, & habere rationem virtutis specialis ut dictum supra.

OBJICIT II. Merito dixit Scotus: Ad primum genus boni Rationis, non dari Virtutes speciales. Et ratio est, quia virtutes speciales dantur ad superandas speciales difficultates, nulla autem est, difficultas in amando bono rationis ut sic, & si quæ est ea sufficienter tollitur, per complexum omnium Virtutum. Atqui Consonantia actuum ad naturam intellectualem quæ talis est præcisè, est primum genus boni Rationis: nam bonum Rationis ut sic, non est ratio superior quàm dicta consonantia, utrinque enim valet Consequentia hoc modo: Est bonum Rationis, Ergo est consonum ad Naturam intellectualem. Est consonum ad naturam intellectualem. Ergo est Bonum Rationis.

RESPONDETUR. Majorem Scoti hoc sensu esse veram, quod bonum ut sic, quia in eo nulla apparet ratio mali, necessario ametur, adeoque non ex virtute; Sed quis non experitur ut dixi, difficultatem, ut consonet naturæ intellectuali in multis, immo si non esset in hoc difficultas nunquam peccaremus, unde inibi dixi in praxi esse in hoc multam difficultatem, vide dicta superius N. 85. an circa honestatem ut sic possit versari virtus specialis. Conformer ad immediatè dicta & alias supra nego, quod Consonantia ex suppositione peccati procedens, seu Consonantia reparativa, medicinalis, ut loquitur obijciens deleva peccati, coincidat cum Bono rationis ut sic, & tamen in terminis de tali Consonantia dictum est supra. Quod autem ex eo colligit arguens prædicta duo non comparari ad se tanquam superius ad inferius ex eo, quia in his ab utrinque valet subsistendi consequentia, hæc regula non tenet. Nam ab Admirativo ad Rivisum & è contra, à Rationali item ad Admirativum & è contra, tenet subsistendi consequentia, & tamen hæc admittunt prioris & posterioris comparisonem. Hinc prædicta regula tantum negativo sensu tenet, nempe. Si ab illo non tenet subsistendi consequentia superius illud erit. Sed non tenet hæc regula positivè; tenet subsistendi consequentia, ergo jam non est prius. Et universaliter sicut ex eo, quia aliquid convenit, omni, soli, & semper, non inferitur habere illud rationem naturæ sed solum proprietatis, ita nec ex subsistendi consequentia inferetur non habere illud rationem prioris; videturque etiam Ratio boni ut sic, esse superior Consonantiæ.

OBJICIT III. Virtus conservativa innocentie non est Virtus Pœnitentiæ, unde PP. docent Pœnitentiam versari circa peccatum commissum, circa quod peccatum non versatur Virtus conservativa innocentie, alia sequeretur, dari virtutem Pœnitentiæ in Christo & Beatissima, sicut in illis datur Virtus conservativa innocentie. Sic stabilità majori formatur minor. Sed Virtus amans consonantiam actuum cum natura rationali, quâ talem, & fugiens oppositam dissonantiam, est Virtus conservativa innocentie, nam enim hæc datur in Christo & in Beatissima.

RESPONDETUR. Ex dictis supra quod Virtus amans consonantiam sed reparativè medicinaliter deleva peccati, non sit conservativa innocentie. Talis autem est Pœnitentia, hocque conceditur voluisse PP. Rursus Pœnitentia vel potest accipi secundum actus suos propriissimos, qualis est dolor delectatio præteriti, & secundum hos non est conservativa innocentie. Cæterum secundum actus suos quibus se habet etiam præservativè quod illi est commune cum aliis Virtutibus potest esse, conservativa innocentie, potest enim dictare: Præserva te

à dissonantia perdendæ innocentie. Tales actus præservativos habuit Beatissima, quia habuit Pœnitentiæ habitum, non habuit Christus, quia caruit habitu. De quo vide disputatione. 5. infra quæst. 3.

QUÆSTIO II.

De Objecto Materiale Pœnitentiæ.

ASignari debet Objectum Materiale, tam Actuum Prosecutionis, quàm Actuum Fugæ pœnitentialium; idque tam secundum quod est Pœnitentia Reparativa peccati commissi; quàm secundum quod est Conservativa, nè fiat peccatum. Ut id totum expediatur. *Sic*

DIFFICULTAS I.

Præmittuntur quadam & inferuntur.

PRÆMITTO I. Quomodo sit procedendum in assignandis Objectis virtutum moralium & practicarum: Atque Imprimis Observari debet, nè illis assignetur actio ut sic honesta; quia virtutes si sunt practicae, debent habere tale Objectum, quod in praxim reducere possint: adeoque, circa illud practice versari; jam autem non est praxis circa rationes communes, hæc enim speculantium sunt. Observandum deinde. Quamvis virtutum practicarum non debeat pro materiali assignari actio ut sic, nihilominus debent assignari in particulari actiones per modum unius. Ratio est: quia sic illas assignari nihil obstat; & ex alia parte, est ita necessarium, ut salvetur unitas quadam habitus practici. Et sicut etiam in Mechanicis, pro Objecto assignatur particularia, prout cadunt in unam quandam rationem formæ artificialis; ita & in aliis practiceis habitibus idem & præstat, & debet fieri. Observandum 2. rationem illam unius; in actionibus quas exercet habitus practicus, deberi peti ex Formali. Ratio: quia Formale, sicut speciem, ita & unitatem debet dare scientiæ; procedit autem de Formali Attributionis; nam in principis, in Logica, datis: Illud solum est, quod unitatem dat. & solum specificat, ut ibidem explicatum est.

PRÆMITTO II. Si attendatur ad Actus Prosecutionis, Materiale illorum erunt actiones honestæ, quibus adde Formale, jam explicatum; Nempe, in quantum dicunt Consonantiam ad Deum, ut natura intellectualis est. Quod ipsum Formale, aptari debet proportionaliter ad Pœnitentiam Philosophicam, quæ respicit Dissonantiam ad naturam intellectualem, sistendo præcisè in ordine naturæ. Aptari item debet ad Pœnitentiam abstrahentem à Theologica & Philosophica, dicendo nimirum, quod

* (d)

pro